

2.5. ülesanne

Tõmba vale variant selgelt maha. Väldi sodimist. Iga õige lahendus annab 0,5 punkti, vale lahendus 0 punkti. Kokku on võimalik ülesande eest saada kuni 5 punkti.

1. **Tallinlased** sõidavad tööle ja kooli, kasutades **ühiskondlikku** transporti.
2. Kütteprobleeme on mõistlik lahendada **komplekselt**.
3. **Ettevõtlikkus** lubas tal hoida seni võetud **kurssi**.
4. Lõunaks pakuti õpilastele **borši**.
5. Mootorrattad tiirlesid ringteel nagu **karussellil**.
6. **Viljasaaki** hävis **ebasoodsate** ilmastikuolude tõttu.
7. Eurooplased hoolivad väga puhtast **keskkonnast**.

2.6. ülesanne

Täienda vanasõnu sinna sobivate antonüümidega nii, et tekiks terviklik vanasõna. Kirjuta igasse lünka vaid **üks** sõna. Ära unusta sõnade õigekirja. Iga õige ning veatult kirjutatud antonüüm annab 1 punkti. Kui antonüüm on vale, saab õpilane 0 punkti. Kui antonüüm on õige, aga selles on õigekirjavigu, saab õpilane 0,5 punkti. Kokku on võimalik ülesande eest saada kuni 5 punkti.

1. Silmad olgu ikka ees ja **taga**.
2. Kuidas lükkad, nõnda läheb, kuidas **tõmbad**, nõnda tuleb.
3. Kuidas külv, nõnda **lõikus/koristus**.
4. Hommikul kiida aset, **õhtul** kiida ilma.
5. Kanadega magama, **kukkedega** üles.

Võti

Võtmega võrreldes võib õpilaste vastustes esineda sõnastuslikku variatiivsust, hindamisel arvestada vastuste sisulist õigsust.

1.1. ülesanne

Loe tekst läbi ning lahenda selle põhjal ülesanded, valikvastustega ülesannetes tõmba õigele vastusele joon alla (20 punkti).

1. **Miks võib väita, et Hannese paadisõidul oli õnnelik lõpp? Nimeta kaks põhjust.** Hannese esimest paadisõitu võib hästi lõppenuks pidada, sest (1) elud olid alles ja (2) paatki õngitseti kätte. See tähendab, et paadiga sõitnud jäid ellu ning ka paat ei uppunud. Kumbki õige põhjus annab 1 punkti. Kokku on võimalik ülesande eest saada 2 punkti. Vastustes võib esineda sõnastuslikku variatiivsust, hindamisel arvestada vastuste sisulist õigsust.

2. **Miks pilgati Hannest pärast esimest paadisõitu?** Hannest pilgati pärast esimest paadisõitu, sest ta ajas paadi ümber: ta sõitis, mast allapoole. Õige vastus 1 punkt, vale vastus 0 punkti. Vastustes võib esineda sõnastuslikku variatiivsust, hindamisel arvestada vastuste sisulist õigsust.

3. **Millise kogemuse võrra sai Hannes isa arvates esimesel paadisõidul rikkamaks?** Isa arvates sai Hannes õnnetuses teada, kui palju võib merd sõites riskida, ilma et õnnetus juhtuks. See tähendab, et poeg mõistis, kust läheb mööda surma veert sõitmise piir ning mida paat kannab ja mida mitte. Õige vastus 2 punkti, vale vastus 0 punkti. Vastustes võib esineda sõnastuslikku variatiivsust, hindamisel arvestada vastuste sisulist õigsust.

4. **Mis pahandas isa Hannese esimese paadisõidu juures?** Hannese esimese paadisõidu juures pahandas isa see, et õnnetus juhtus tüdrukutega lõbusõitu tehes ning Hannes oleks võinud surra asja ees, teist taga. Isa arvates ei sallinud meri lustisõitmist, tema arvates tuli merel käia vaid kala püüdmisega ning eluga ei tohtinud asjatult riskida. Õige vastus 2 punkti, vale vastus 0 punkti. Vastustes võib esineda sõnastuslikku variatiivsust, hindamisel arvestada vastuste sisulist õigsust.

5. **Mis oli selle tüdruku nimi, kellesse Hannes oli kiindunud?** Hannes oli kiindunud Suureõue Niidasse. Õige vastus 1 punkt, vale vastus 0 punkti. Õigeks vastuseks piisab tüdruku eesnimest.

6. **Miks Hannese esimene paadisõit ebaõnnetus?** Hannesel ei olnud paadijuhtimise kogemust, ta ei osanud oludega arvestada ning riskis liialt, tahtes Niida ees uhkustada. Õige vastus 2 punkti, vale vastus 0 punkti. Õigeks vastuseks piisab sellest, kui üks põhjus on nimetatud. Vastustes võib esineda sõnastuslikku variatiivsust, hindamisel arvestada vastuste sisulist õigsust.

7. **Nimeta kaks põhjust, miks tursapüük usaldati poisikeste ja naiste hoolde.** Tursapüük usaldati poisikeste ja naiste hoolde, sest täismehed tegelesid samal ajal räimepüügiga; täismehi ei jätkunud; tursapüük ei nõudnud seesuguseid meretarkusi ega kalakavalusi kui kilu- ja räimepüügi paikade otsimine; tursapüük toimus kaldale lähemal; püüdjatelt ei nõutud nii suurt sõudejõudu, nagu nõudis kümne kilomeetri taha minev neljaaeruline. Iga õige põhjus annab 1 punkti. Kokku on võimalik ülesande eest saada 2 punkti. Vastustes võib esineda sõnastuslikku variatiivsust, hindamisel arvestada vastuste sisulist õigsust.

8. **Nimeta kaks põhjust, miks 70-aastane Saadu Aadu ikka veel merel käis.** Saadu Aadu käis 70-aastaselt merel, sest (1) inimene tahab elu lõpuni süüa ning (2) õige randlane jääb oma ametisse surmalaupäevani. Kumbki õige põhjus annab 1 punkti. Kokku on võimalik ülesande eest saada 2 punkti.

9. **Nimeta neli kalaliiki, mida randlased tavaliselt püüdsid.** Randlased püüdsid (1) turska, (2) kilu, (3) räime ja (4) lesta. Iga õige kalaliik annab 0,5 punkti. Kokku on võimalik ülesande eest saada 2 punkti.

10. Mis žanriga on selle teksti puhul tegemist? Tõmba õigele vastusele joon alla.

Selle teksti puhul on tegemist romaaniga. Õige vastus 1 punkt, vale vastus 0 punkti.

11. Mis kirjandusvooluga on selle teksti puhul tegemist? Tõmba õigele vastusele joon alla. Selle teksti puhul on tegemist realismiga. Õige vastus 1 punkt, vale vastus 0 punkti.

12. Kirjuta iga lause järele, kas tegu on isikustamise, vanasõna, võrdluse või kõnekäänuga.

Sõudjad paindusid kui pajuviitsad ümber raskete aerude. – Võrdlus.

Mis läinud pahasti, see tuleb teha uuesti. – Vanasõna.

Iga õige vastus annab 1 punkti. Kokku on võimalik ülesande eest saada 2 punkti.

1.2. ülesanne

Loe tekst läbi ning lahenda selle põhjal ülesanded, valikvastustega ülesandes tõmba õigele vastusele joon alla (10 punkti).

1. Mis riigi koosseisu kuulus Eesti Estonia teatri ehitamise ajal? Eesti kuulus Estonia teatri ehitamise ajal Tsaari-Venemaa / Vene tsaaririigi / Venemaa koosseisu. Õige vastus 1 punkt, vale vastus 0 punkti. Valeks lugeda vastus NSVLi, Vene Föderatsiooni jms koosseisu.

2. Mis asutuselt tuli taotleda luba teatri ehitamiseks? Teatri ehitamiseks tuli taotleda luba Vene kubermanguvalitsuselt / kubermanguvalitsuselt. Õige vastus 1 punkt, vale vastus 0 punkti.

3. Nimeta kaks viisi, kuidas saadi eesti rahvalt raha teatri ehitamiseks. Teatri ehitamiseks saadi raha (1) annetuste ja (2) korjandustega. Kui mõlemad viisid on õigesti nimetatud, siis saab õpilane 1 punkti, muudel juhtudel 0 punkti.

4. Mis aastal sai Estonia kutseliseks teatriks? Estonia sai kutseliseks teatriks 1906. aastal. Õige vastus 1 punkt, vale vastus 0 punkti.

5. Miks oli teatrimajas vaja pidada kauplusi ja restorani? Teatrimajas oli vaja pidada kauplusi ja restorani, et teater jõuaks end üleval pidada, st ära majandada. Õige vastus 1 punkt, vale vastus 0 punkti. Vastustes võib esineda sõnastuslikku variatiivsust, hindamisel arvestada vastuste sisulist õigsust.

6. Mis balletti etendati Estonias Teise maailmasõja ajal? Teise maailmasõja ajal etendati Estonias balletti „Kratt“. Õige vastus 1 punkt, vale vastus 0 punkti.

7. Kes Estonia lavastajatest on teatris kõige kauem töötanud? Estonia lavastajatest on teatris kõige kauem töötanud Arne Mikk. Õige vastus 1 punkt, vale vastus 0 punkti.

8. Nimeta muusikalise lavateose žanr, mis oli 20. sajandi esimesel poolel rahva hulgas kõige populaarsem. 20. sajandi esimesel poolel oli rahva hulgas kõige populaarsem operett. Õige vastus 1 punkt, vale vastus 0 punkti.

9. Kirjuta sünonüüm järgmistele tekstis esinevatele sõnadele:

afišš – müürileht / kuulutus / reklaamplakat / plakat vms

laatsaret – sõjaväehaigla / haigla / hospital vms

Kui õpilane on kirjutanud õige sünonüümi, mida loetelus ei ole, siis lugeda ka see õigeks. Kumbki õige sünonüüm annab 0,5 punkti. Kokku on võimalik ülesande eest saada 1 punkt.

10. Mis ajakirjandusžanriga on selle teksti puhul tegemist? Tõmba õigele vastusele joon alla. Selle teksti puhul on tegemist intervjuuga. Õige vastus 1 punkt, vale vastus 0 punkti.

2.1. ülesanne

Hinnata lisatud juhendi põhjal. Vt ”Hindamisjuhend 2007”.

2.2. ülesanne

Kirjuta jämetrükis sõnad joontele kokku või lahku. Kus on vaja, kasuta sidekriipsu. Ära tee vigu sõnade ümberkirjutamisel. Iga õige lahendus annab 0,5 punkti, vale lahendus 0 punkti. Ülesandega kontrollitakse ainult kokku- ja lahkukirjutamist. Muid sõnade ümberkirjutamisel tehtud vigu mitte arvestada. Kokku on võimalik ülesande eest saada 8 punkti.

1. päev-päevalt

2. vahuharjadega

3. aknaluukidega

4. hallikasroheliste

5. laua taga

6. minevikku jäänud

7. noorusaega

8. kahekümneaastane

9. poissmees

10. Atlandi ookeanil

11. Vahemerel

12. Põhja-Jäämerel

13. Atlandi-tagused

14. vaatamisväärsused

15. kokku võttes

16. üles upitada

2.3. ülesanne

Vali õige pöörd sõnavorm ning kirjuta see lünka. Ära tee vigu sõnade ümberkirjutamisel.

Iga õige vorm annab 1 punkti, vale või õigekirjalt vigane vorm 0 punkti. Kokku on võimalik ülesande eest saada kuni 6 punkti.

1. Ma tahan meeleldi teiega koos **töötada**.

2. Hüüdjale **joosti** kiiresti appi.

3. Te olete mind juba kaua **veennud**.

4. Lugesin raamatut „Kellele **lüüakse** hingekella“.

5. Mulle ei meeldi, kui minu tegemistesse **sekkutakse**.

6. Väikestel lastel on kombeks vanemaid **tüüdata**.

2.4. ülesanne

Kirjuta lühendid sõnadega. Pööra tähelepanu nende kokku- ja lahkukirjutamisele ning kasuta suurt ja väikest algustähte õigesti.

Iga õigesti ära tuntud ja kirjutatud lühendi eest saab õpilane 1 punkti. Kui lühendi tähendus on vale, siis saab õpilane 0 punkti. Kui lühendi tähendus on õige, kuid selle kirjutamisel on tehtud õigekirjavigu, siis saab õpilane 0,5 punkti. Õigekirjavigadeks lugeda ka suure ja väikese algustähe vead. Kokku on võimalik ülesande eest saada kuni 6 punkti.

1. **e-post** – elektronpost / elektrooniline post

2. **ld k** – ladina keel / ladina keeles

3. **nn** – niinimetatud / nõndanimetatud

4. **ÜRO** – Ühinenud Rahvaste Organisatsioon

5. **st** – see tähendab

6. **IT-alane** – infotehnoloogiaalane